

følger kravene herom imidlertid af de samme bestemmelser, uanset om, der er tale om større eller mindre forureninger. Med andre ord gælder der ikke et sæt regler for små forureninger og et andet for store.

Lovgivningen på naturområdet (naturbeskyttelsesloven, skovloven, jagt- og vildtforvaltningsloven, Tøndermarskloven, vandløbsloven og råstofloven) regulerer i modsætning til lovgivningen på miljøområdet ikke forurening. Den har som sit primære område at beskytte naturen i bred forstand. Instrumentet hertil er forbuds-, dispensations- og tilladelsesbestemmelser. Tilsynsmyndighedernes mulighed for påbud er relateret til ulovlige forhold.

Ulovlige forhold er dog andet og mere end skade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder, der skal beskyttes efter bestemmelserne i miljøsvarsdirektivet. Det kan f.eks. være hegning i strid med klitfredningsbestemmelser, tilsidesættelse af vilkår i en råstoffilladelse, dyrkning af vandløbsbrammer m.v.

Formålet med lov om miljø- og genteknologi er at værne miljø og natur og at beskytte menneskets sundhed i forbindelse med anvendelse af genteknologi og genetisk modificerede organismer. Instrumentet hertil er et godkendelsessystem for fremstilling, anvendelse m.v. af genmodificerede organismer. Efter loven kan den, der er ansvarlig for et ulovligt forhold, påbydes i videst muligt omfang at genoprette den hidtidige tilstand. Denne bestemmelse finder anvendelse uanset omfanget af den skade, der er en konsekvens af det ulovlige forhold, medmindre der er tale om en skade af underordnet betydning.

2.2.2. Lovforslaget

Miljøskaderne defineres som a) skade på arter og internationale naturbeskyttelsesområder beskyttet af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne, som medfører en betydelig negativ påvirkning af opnåelsen eller opretholdelsen af en gunstig bevaringsstatus, b) skade på vandmiljøet, som medfører en betydelig negativ påvirkning af de pågældende vandforekomsters økologiske, kemiske eller kvantitative tilstand eller økologiske potentiale, og c) skade på jord, det vil sige en jordforurening, der medfører en betydelig risiko for, at menneskers sundhed påvirkes negativt.

En skade skal have form af en negativ ændring, som kan beskrives, påvises og dokumenteres, det vil sige, at skaden skal være konkret og målelig. Det indebærer desuden, at der skal være en (årsags)sammenhæng mellem en hændelse og en skade som en forudsætning for et ansvar for skaden. Kravet om årsagssammenhæng udelukker ikke i sig selv, at skaden er sket over

tid eller konstateres længe efter, at hændelsen fandt sted.

Hvorvidt der foreligger en miljøskade eller ej, er en konkret vurdering. Det er ikke enhver skade, der vil indebære en miljøskade på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder, vandmiljøet eller jord, men alene en skade, hvis konsekvenser indebærer en betydelig påvirkning eller risiko af en beskyttet naturressource. En miljøskade er således en kvalificeret skade.

Det antages, at begrebet »betydelig« snarere eller i lige så høj grad retter sig mod karakteren af en påvirkning eller risiko som mod omfanget heraf. Langvarige påvirkninger af et mindre område vil for eksempel i højere grad være »betydelig«, end kortvarige påvirkninger af et stort område. Samtidig må det med udgangspunkt i proportionalitetsprincippet lægges til grund, at den betydelige skade eller risiko skal have en sådan karakter, et omfang og en almen interesse for andre end den/de umiddelbart berørte, at den står i et rimeligt forhold til miljøsvarsdirektivets (og dermed dette lovforslags) krav til de kompetente myndigheders håndtering af miljøskaderne, herunder ikke mindst kravene til supplerende og kompenserende foranstaltninger ved afhjælpning af skader på beskyttede arter og internationale naturbeskyttelsesområder og på vandmiljøet.

Niveauerne for betydelig påvirkning og dermed for, hvornår en miljøskade er indtrådt, må fastlægges på niveauer, der svarer til henholdsvis niveauet for betydelige påvirkninger af arter og internationale naturbeskyttelsesområder i habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne for så vidt angår skader på beskyttede arter og områder, og niveauet for betydelige påvirkninger af vandforekomster i vandrammedirektivet for så vidt angår skader på vandmiljøet.

Miljøskaden »skade på jord« er begrænset til at omfatte skader som følge af jordforureninger. Jordforureningen skal være resultatet af den direkte eller indirekte tilførsel af stoffer, organismer eller mikroorganismer i, på eller under jorden. Ved stoffer forstås her som i forhold til miljøbeskyttelsesloven såvel rene stoffer som blanding af stoffer.

Jordforurening i denne lovs forstand omfatter dermed - modsat den gældende jordforureningslov - såvel en kemisk forurening med stoffer, som en biologisk forurening med organismer og mikroorganismer. For så vidt angår den biologiske forurening antages bestemmelsen primært at være rettet mod mikroorganismer og lignende (små) organismer, der tilføres jorden, f.eks. som led i forurenings- eller skadedyrsbekæmpelse.